

Ders Notu 5 : Olgu Çalışmaları

OLGU 1

C alacaklılardan mal kaçırmak amacı ile arkadaşı D ile bir satış sözleşmesi yapar. D C'nin güvenini kötüye kullanarak malı E ' e satar.

C ile D arasında hangi hukuksal kurum vardır?.

C ile D arasındaki sözleşme geçerlidir. D malın sahibi olur mu açıklayınız.?

C işlemin geçersiz olduğunu kanıtlayarak malı E 'den geri alabilir mi? neden? açıklayınız.

Cevap: C ile D arasındaki işlem mutlak danışıklı işlemdir. C ile D arasındaki işlem kesin geçersizdir. (mutlak danışıklı işlem olduğundan dolayı), malın geri verilmesi gerekir. E iyi niyet sahibi ise ve malın mülkiyet hakkını almış ise malın sahibi olur.

OLGU 2

A malını B'e satar.

Satıştan sonra malı sahibi kimdir? neden?

Malın mülkiyeti ne zaman B'e geçer?

A ne zaman borçlandırıcı işlem ne zaman harcama işlemi yapmış olur?

Borçlandırıcı işlemdeki geçersizlik harcama işlemi etkiler mi?

A ile B arasındaki sözleşmenin hangi şekilde yapılması gerekir. Bu şekle uymamanın sonuçları nelerdir.

A satıştan sonra daha yüksek bir bedel öneren C e malı satarak devr ederse. B malı C'den geri alabilir mi? neden? nasıl?

A yanılarak (hata ile) malı satmış olsaydı, sözleşme geçerli olur muydu? neden? nasıl?

Cevap: A ile B arasındaki işlemde eğer mal taşınmaz mal ise tabuda sicille, mal taşınır mal ise zilliyetliğin devri ile malın sahibi B olur. Sicil veya zilliyetlik devri olmamışsa malın sahibi hala 'dır. Malın mülkiyeti taşınır mallarda zilliyetliğin devri, taşınmaz mallarda tabu siciline kayıtlı B'e geçer. A için satış sözleşmesi borçlandırıcı işlem, Zilliyetliğin devri veya tabu sicili ise harcama işlemidir. Eğer borçlandırıcı işlemde geçersizlik varsa, harcama işlemi de geçersiz olur. A ile B arasındaki sözleşmenin yapılmasında bir şekil yoktur ama taşınmaz mallar satışı için şekil vardır. Bu şekle uyulmaz ise işlem kesin geçersizdir. Taşınır mallar satışı için şekil yoktur ispat koşulu şekli hariç. Motorlu araç satışı noterde yapılır. C malın sahibidir. mutlak hakkını kazanmıştır. B'nin hakkı nispi bir haktır yani alacak hakkını sadece A'a karşı ileri sürebilir. A hata ile malı satmış olsaydı işlem askıda geçersiz olurdu. Ve zarar görenin zararını ödemek durumunda kalırdı.

OLGU 3

T bir malının satılması için M 'e yetki verir. M elyazılı bir senetle malı Ü'e satar.

M ile Ü arasındaki işlemin alacaklısı ve borçlusu kimdir.

T kişisi M'e hangi şekilde yetki vermelidir. Neden? Açıklayınız

M malı genel yetki ile Ü'e satabilirmi?

M malı kendisi satın alabilirmi?

T nin ölümünden sonra M malı satsaydı yaptığı işlem geçerli olur muydu? BU işlemin sonuçları nelerdir.

Cevap:Kural olarak yetki verme işlemi hiç bir şekle bağlı değildir. Şirket temsili için veya temsilciye güvenmiyorsam 3. kişilerin temsili bilmesinini istiyorsam yazılı temsil yetkisi verilir. TAşınır mallar için M genel yetki ile malı satabilir. Ama taşınmaz mal satışı için M'e özel yetki verilmelidir. M malı kendisi satın alabilir eğer çıkar çatışması yoksa. T'nin ölümü ile temsil ilişkisi sona erer. YETKİSİZ temsil söz konusudur. Sözleşme geçersizdir.

OLGU 4

A B'nin boğaza nazır yalısını ucuzza satın almak istemektedir. A B' i ölümle tehdit ettirerek malı kendisine satmasını sağlar.

A ile B arasındaki sözleşme geçerlidir. BU sözleşme geçerli ya da geçersiz olabilir mi? neden ?açıklayınız.

A ile B arasındaki sözleşmede hangi şekil geçerlidir. Neden?

Cevap:A iel B arasındaki sözleşme askıda geçersizdir. Korkutmanın ortadan kalktığı andan 1 yıl içerisinde B dava açmamışsa sözleşme geçerli hele gelir bu 1 yıllık süreye hak düşürücü süre denir.

OLGU 5

B A'a olan 100 milyon liralık kumar borcunu öder.

A ile B arasındaki borç geçerlidir? neden?

B A'a kumar borcuna karşılık 100 liralık senet verse idi bu senet geçerli olur muydu? neden?

B ödediği parayı geri isteyebilirmi? neden ? açıklayınız.

B 'nin borcunun sebebi kumar olması nedeni ile bu olguda borç eksik borçtur. B borctan sorumlu değildir. Ödemeyebilirdi. Fakat eksik borç ödenirse geri istenemez. Dolayısı ile bu olguda B parasını geri isteyemez. B'nin A' a verdiği senet borcun eksik borç olması nedeni ile geçersizdir.

OLGU 6

Öğrenci A ile B bir sınavda, 20 lira karşılığında A'nın B'e kopya vermesi karşılığında anlaşılır. . Bu sözleşme geçerlidir? neden? nasıl?

Cevap: İşlem Kesin geçersizdir.

OLGU 7

A arabasını B' e satar. Araba satıştan kısa bir süre sonra yanar.

Arabanın yanması sözleşmeyi nasıl etkiler. Neden?

Araba satıştan önce yanmış olsaydı sözleşme geçerli olur muydu? Neden? nasıl?

Cevap: araba sözleşmeden önce yanarsa araba sözleşme sırasında var olmadığı için sözleşme kesin geçersizdir.

OLGU 8

A bir malını 5 milyar liraya B 'e satar. A ve B daha za vergi ödemek için malın bedelini sözleşimde 1 milyar olarak gösterirler.

A ile B arasındaki işlem geçerlimidi?. Neden? Açıklayınız?

A ile B arasındaki 5 milyar liralık işlem geçerlimidir. Neden? Açıklayınız?

A ile B arasında yapılan işlemde hangi şekil geçerlidir. Açıklayınız

Cevap: A ile B arasında işlem kesin geçersizdir. Çünkü görünürdeki işlemdir. ve kişilerin iradeleri beyanlarına uymamaktadır. A ile Barasındaki 5 milyar liralık işlem için yapılan sözleşme diğer geçerlilik kurallarını taşıyorsa geçerlidir.

OLGU 9

Baba A taşınmaz mallarını Oğlu B 'e bağışlar. A'nın kızı K'nın mirsatan pay almasını engellemek için bağış sözleşmesi yerine satış sözleşmesi yapılır.

A ile B arasındaki işlem nasıl bir işlemdir? Geçerlimidir ?neden? açıklayınız.

İşlem geçersiz ise bu geçersizliği K nasıl kanıtlar? Açıklayınız.

İşlem geçersiz ise bu geçersizliği bağıştan dönmek isteyen A nasıl kanıtlar. Açıklayınız.

Cevap: Bu olguda görünürdeki işlem satış işlemdir. Gizli işlem bağış dır. K geçersizliği her türlü kanıtlayabilir. Örneğin B nin geliri olmadığını söyleyebilir. A bağıştan dönmek isterse taraf olduğu için kanıt olarak yazılı senet sunabilir.

Olgu 10

A otomobilini B'e satar. 3 gün sonra otomobilini teslim eder.

Otomobilin mülkiyeti ne zaman B'e geçer. Açıklayınız. Neden ? Açıklayınız?

Satış sırasında A sarhoş olsa idi arabanın mülkiyeti B'e geçebilirdiydi? Neden? Açıklayınız?

Otomobil satışında hangi şekil geçerlidir. Bu şekle uymamanın sonuçları nelerdir.

Cevap: Arabanın mülkiyeti zilliyetliğin devri ile B'e geçer. Yani A'nın B'e arabanın anahtarını vermesi ile arabanın Mülkiyeti B'e geçer. Eğer satış sırasında A sarhoş ise, A'nın o esnada iradesi olmadığından işlem kesin geçersizdir. Otomobil satış sözleşmesi noterde yapılır resmi şekildir. Bu şekle uyulmaz ise işlem kesin geçersizdir.

Olgu 11

kira sözleşmesi yapılacağı söylenerek kandırılan yaşlı A bir malını B'e satar.

A ile B arasındaki sözleşme geçerlimidir? Neden? Bu sözleşme geçerli ya da geçersiz olabilir mi? nasıl? Açıklayınız?

A ile B arasında yaonlan sözleşmede hangi şekil geçerlidir. Neden? Açıklayınız?

Cevap: Bu sözleşmede hile söz konusudur. İşlem askıda geçersizdir. Hileye maruz kalan durumu 1 yıl içerisinde bildirmelidir. Aksi taktirde işlem geçerli olur